

ಗಲ್ವಾನ್ ಕಣವೆಯ ಮೇಲೆ ಚೀನಾಕ್ಕೆ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣಿದೆ. 1956ರಿಂದ 1962ರ ನಡುವೆ ಚೀನಾ ಗಡಿ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಗಲ್ವಾನ್‌ನತ್ತ ಬಂದಿದೆ. 1962ರ ಯುದ್ಧದ ನಂತರ ಮಾತ್ರ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಸೇನೆಗಳು ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ 1962ರ ಭಾರತ-ಚೀನಾ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಗಲ್ವಾನ್ ಕಣವೆಯಲ್ಲಿ ಆದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾದವು.

1962ರಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಪ್ರಧಾನಿ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ಅವರ ತಲೆಗೆ 'ಫಾರ್ವರ್ಡ್ ಪಾಲಿಸಿ'ಯ ಹುಳು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಸೇನಾಧಿಕಾರಿಗಳು (ಬಿ.ಎಂ.ಕೌಲ್ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ) ಗಡಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ 'ಫಾರ್ವರ್ಡ್ ಪೋಸ್ಟ್'ಗಳನ್ನು (ಮುಂಚೂಣಿ ನೆಲೆ) ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಲು ಮನವೊಲಿಸಿದರು. ಅಂಥದೊಂದು ಆದೇಶವೂ ಹೊರಬಿತ್ತು. 'ಇದು ಚೀನಿಯರನ್ನು ಕೆರಳಿಸುತ್ತದೆ, ಚೀನಾ ಸೇನೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ನಾವಿನ್ನೂ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿಲ್ಲ' ಎಂಬ ತಳಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಸಿದ್ಧತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದ 'ಫಾರ್ವರ್ಡ್ ಪೋಸ್ಟ್' ಚೀನಾಗೆ ಯುದ್ಧ ಆರಂಭಿಸಲು ಒಂದು ನೆಪವಾಗಿ ಒದಗಿ ಬಂತು.

ಗಲ್ವಾನ್ ಕಣವೆಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಗೂರ್ಖಾ ರೆಜಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಜುಲೈ 6, 1962ರಂದು ಚೀನಾ ತುಕಡಿಯೊಂದು ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಯಿತು. ಕಣವೆಯ ಕೆಳಗಿನ ಸ್ಯಾಮ್‌ಸಂಗ್ರಿಂಗ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಸೇನಾ ರಾಣಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಗೂರ್ಖಾ ರೆಜಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ತಪ್ಪಿಹೋಯಿತು.

ಜುಲೈ 10ರಂದು 300ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಚೀನಾ ಯೋಧರು ಗಲ್ವಾನ್ ಕಣವೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾರತೀಯ ಯೋಧರನ್ನು ಸುತ್ತವರಿದರು. ನಾಯಕ್ ಸುಬೇದಾರ್ ಜಂಗ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಗುರುಂಗ್ ನಾಯಕತ್ವದ ಭಾರತೀಯ ಯೋಧರು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ಚೀನಾ ವಿದೇಶಾಂಗ ಇಲಾಖೆಯು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಸಂದೇಶ ರವಾನಿಸಿತು. 'ಚೀನಾ ಸೇನೆ ಮುಂದೂತ್ತಿ ಬಂದರೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿ' ಎಂದು ಜುಲೈ 13ರಂದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಗೂರ್ಖಾ ರೆಜಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಆದೇಶ ನೀಡಿತು.

**ಗಲ್ವಾನ್ ಕಣವೆ
1962ರ
ಯುದ್ಧದ ಕಿಡಿ**

'ಗಲ್ವಾನ್ ಕಣವೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಕೆಲ ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಚೀನಾ ಸೇನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ ಪ್ರಚೋದಿಸುವಂತಿದೆ. ಲಡಾಖ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಚೀನಾ ಸೇನೆ ರಾಣಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಗಸ್ತು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಘರ್ಷಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು' ಎಂದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ವಿದೇಶಾಂಗ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಇಲಾಖೆ ಚೀನಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿತು.

ವಾಯುಪಡೆಯ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 4ರಂದು ಜಾಟ್ ರೆಜಿಮೆಂಟ್‌ನ ಯೋಧರನ್ನು ಮೇಜರ್ ಎಸ್‌ಎಸ್ ಹಸಬಿನ್ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಗಲ್ವಾನ್ ಕಣವೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಸಿದವು. ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ಚೀನೀಯರ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಿ, ಗಲ್ವಾನ್ ಕಣವೆ ಕಾವಾಡಿದ್ದ ಗೂರ್ಖಾ ರೆಜಿಮೆಂಟ್ ಯೋಧರನ್ನು ಸೇನಾ ನೆಲೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಲಾಯಿತು.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ 20ರಂದು ಚೀನಾ ಸೇನೆ ಗಲ್ವಾನ್ ಸೇನಾ ರಾಣಿಯ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ನಡೆಸಿತು. 36 ಭಾರತೀಯ ಸೈನಿಕರು ಹುತಾತ್ಮರಾದರು. ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದ ಮೇಜರ್ ಹಸಬಿನ್ ಅವರನ್ನು ಚೀನಾ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದು, ಯುದ್ಧಕ್ಕೆದಿಯನ್ನಾಗಿಸಿತು. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧವೂ ಶುರುವಾಯಿತು.

ಚೀನಾ ಏಕವಕ್ಷೇಯವಾಗಿ ಕದನ ವಿರಾಮ ಘೋಷಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಭಾರತ ತನ್ನ ಸುಪರ್ದಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸುಮಾರು 45 ಸಾವಿರ ಚ.ಕಿ.ಮೀ. ಭೂಪ್ರದೇಶ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. 1000 ಯೋಧರ ಬಲಿದಾನದ ಜೊತೆಗೆ, ಬ್ರಿಗೇಡಿಯರ್ ದರ್ಜೆಯ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸೇರಿ ಸುಮಾರು 3000 ಸೈನಿಕರು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆದಿಗಳಾಗಿ ಚೀನಾ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದರು. ಇದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ವಿಶ್ವದ ಎದುರು ಭಾರತ ಅನುಭವಿಸಿದ ದೊಡ್ಡ ಅವಮಾನ.

ಆಧಾರ: '1962: ವಾರ್ ದಟ್ ವಾಸ್‌ನಾಟ್'. ಲೇಖಕ ಶಿವ್ ಕುನಾಲ್ ವರ್ಮಾ ಮತ್ತು 'ವಾರ್ ಅಂಡ್ ಪೀಸ್ ಇನ್ ಮಾರ್ಡರ್ ಇಂಡಿಯಾ'. ಲೇಖಕ ಶ್ರೀನಾಥ್ ರಾಘವನ್, 'ಹಿಮಾಲಯನ್ ಬ್ಲಂಡರ್' ಲೇಖಕ ಬ್ರಿಗೇಡಿಯರ್ ಜಾನ್ ಪಿ. ದಳವಿ

ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1967ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಈ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಭಾರತ ಚೀನಾದ ಎರಡನೇ ಯುದ್ಧ ಎಂದೇ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಚೊ ಲಾ ಕಣವೆಯಲ್ಲಿ ಚೀನೀಯರನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ದೂರಕ್ಕೆ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸುವಲ್ಲಿಯೂ ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿತು.

ಮತ್ತು ಗಡಿ ರೇಖೆಯನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚಿಸಿದರು. ಆದರೆ, ಚೀನಾ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಲು ನಿರಾಕರಿಸಿತು. ಟಿಬೆಟ್ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟನ್‌ಗಳು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿ ಗಡಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡವು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಹೆನ್ರಿ ಮ್ಯಾಕ್‌ಮೊಹನ್ ಎಳೆದ ಈ ಗಡಿ ರೇಖೆ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಕ್‌ಮೊಹನ್ ಲೈನ್ ಎಂದೇ ಹೆಸರಾಯಿತು. ಭಾರತವು ಇಂದಿಗೂ ಮ್ಯಾಕ್‌ಮೊಹನ್ ರೇಖೆಯನ್ನೇ ಚೀನಾ ಗಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಅಂದಿನಂತೆ ಇಂದೂ ಚೀನಾ ಈ ಗಡಿ ರೇಖೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತದೆ. **1962: ಭಾರತ-ಚೀನಾ ಯುದ್ಧ** 1947ರಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಯಿತು. ಇದಾದ ಎರಡೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾವೊ ರೈದಾಂಗ್ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಕ್ರಾಂತಿ ನಡೆದು 'ಪೀಪಲ್ಸ್ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಫ್ ಚೀನಾ' ಉದಯಿಸಿತು. ಗಡಿವಿವಾದ ಮತ್ತೆ ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ಬಂತು. 1950ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಟಿಬೆಟ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಚೀನಾ ಹಕ್ಕು

ಮಂಡಿಸಿದ ನಂತರ ವಿವಾದ ಬಿಗಡಾಯಿಸಿತು. ಟಿಬೆಟ್ ಎಂದಿಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ದೇಶವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕುವ ಅಧಿಕಾರ ಅದಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಚೀನಾದ ವಾದವಾಗಿತ್ತು. ಶಾಂತಿಯುತ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ನಡೆದ ಮಾತುಕತೆಗಳು ವಿಫಲವಾದವು. ಚೀನಾ ತನ್ನ ಪಶ್ಚಿಮದ ಗಡಿ ಸಿಂಜಿಯಾಂಗ್‌ನ ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಯತ್ನ ಆರಂಭಿಸಿತು. ಈ